

Huvudman

Al-Kowneyn utbildning centrum
org. nr. 802409-7555
info@kistaschool.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kista International School i Stockholms kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 16 maj 2024

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Al-Kowneyn utbildning centrum att senast den 20 oktober 2025 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande uppgift till hemkommun om frånvaro, elevhälsans kompetenser, kränkande behandling, särskilt stöd och anställning av rektor samt senast den 5 januari 2026 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Al-Kowneyn utbildning centrum inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Al-Kowneyn utbildning centrum ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

Uppgift till hemkommun

1. Se till att snarast lämna uppgift till hemkommun när en elev har slutat på skolan (7 kap. 22 § skollagen). I detta ingår att huvudmannen ska dokumentera: 1) vilka elever som har slutat på skolan, 2) när eleverna har slutat på skolan, 3) när huvudmannen har lämnat uppgift till hemkommunen om att elev har slutat, 4) till vilka hemkommuner huvudmannen har lämnat uppgift om att en elev har slutat. Denna dokumentation ska avse perioden 26 juni 2025–20 oktober 2025. I detta ingår även att huvudmannen ska redovisa på vilket sätt huvudmannen har lämnat uppgift till hemkommunerna. Huvudmannen ska inkomma med den upprättade dokumentationen.

Elevhälsans kompetenser

1. Se till att skolan har tillgång till en skolpsykolog som deltar i den samlade elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete (2 kap. 25 § skollagen). En redogörelse för skolpsykologens arbete i elevhälsan under perioden den 26 juni 2025–20 oktober 2025 ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder (2 kap. 25 § skollagen).

Kränkande behandling

1. Se till att vid minst ett tillfälle under perioden den 26 juni 2025–20 oktober 2025 informera all personal på skolan om skolförfattningarnas krav och om skolans rutiner avseende att anmäla fall av kränkande behandling. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats (1 kap. 5 § andra stycket, 2 kap. 34 § andra stycket, 5 kap. 6 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen och Lgr 22, 2.1 Normer och värden).
2. Se till att alla lärare och annan skolpersonal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn och att rektorn i sin tur anmäler vidare till huvudmannen. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 26 juni 2025–20 oktober 2025. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (5 kap. 6 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen).

Planen mot kränkande behandling

1. Se till att planen mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt innehåller en redogörelse över hur tidigare års åtgärder har genomförts på Kista International School. (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen.)

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn ska rektorn starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 26 juni 2025–20 oktober 2025 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation

ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 20 oktober 2025. (3 kap. 7§ skollagen)

2. Se till att rektorn underrättar vårdnadshavarna om rätten att överklaga beslut när det fattats beslut om att upprätta eller att inte upprätta åtgärdsprogram. (2 kap. 9 § skollagen)
3. Se till att ett åtgärdsprogram utarbetas för de elever som ges särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många åtgärdsprogram som upprättats under perioden den 26 juni 2025–20 oktober 2026. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 20 oktober 2025. (3 kap. 9 § skollagen)

Lärare

1. Se till att undervisningen bedrivs av legitimerade och behöriga lärare, om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska i sin redovisning av vidtagna åtgärder den 5 januari 2026 inkomma med en förteckning över hur undervisningen fördelats läsåret 2025/2026 med avseende på vilka lärare som undervisar samt vilka ämnen och årskurser dessa undervisar i. Huvudmannen ska även inkomma med en förteckning över de lärartjänster som huvudmannen har tillsatt eller avser att tillsätta på Kista International School inför läsåret 2025/2026 tillsammans med tillhörande annonser för rekrytering av legitimerade och behöriga lärare. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, inkom med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Inkom även med underlag som styrker lärarnas erfarenhet och utbildningsbakgrund. (2 kap. 13 och 18 § skollagen).
2. Se till att endast den som har legitimation anställs utan tidsbegränsning som lärare om inte en undantagssituation föreligger, och att lärare utan legitimation anställs endast för viss tid i enlighet med de krav som framgår av författningarna. Huvudmannen ska redovisa anställningsform vid eventuella nyanställningar i verksamheten för Kista International School skolan från datum för detta beslut till den 5 januari 2026. (2 kap. 20 § skollagen)

Anställning av rektor

1. Upphör med att överlämna rektorsuppdrag på entreprenad (2 kap 9 § och 23 kap. 2, 9 och 10 §§ skollagen samt Lgr 22 avsnitt 2.8 Rektorns ansvar). Inkom med ett nytt anställningsavtal avseende rektorn. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 20 oktober 2025.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaroutredningar, anmälan till huvudmannen om frånvaro, anmälan till socialnämnden, disciplinära åtgärder, garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar, kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning samt användande av sådan utrustning under lektionstid.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:9681) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde hösten 2023 en tillsyn av Kista International School i Stockholms kommun.

Skolinspektionen har den 16 maj 2024 beslutat att förelägga Al-Kowneyn utbildning centrum att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande frånvaro, anmälan till socialnämnd och disciplinära åtgärder.

Al-Kowneyn utbildning centrum har den 27 september 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 26–28 november och den 12 december 2024 genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling, kränkingsanmälningar, lärarförteckning, rekryteringsannonser, anställningsavtal och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Al-Kowneyn utbildning centrum har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats. Skolinspektionen har även valt att utvidga inspektionen och tillsynat områdena garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd, legitimerade och behöriga lärare, elevhälsans kompetenser kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, kränkande behandling och skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning samt användande av sådan utrustning under lektionstid.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Frånvaroutredningar

Skolinspektionen fann i beslut den 16 maj 2024 att det fanns brister i Kista International Schools arbete med frånvaroutredningar och förelade huvudmannen att se till att rektorn, vid utredning av elevers upprepade eller längre frånvaro, kartlägger orsakerna till frånvaron och använder kartläggningen för att sätta in åtgärder för att komma till rätta med frånvaron samt att detta dokumenteras.

Huvudmannen har den 27 september 2024 redovisat vidtagna åtgärder. Som en del av redovisningen har huvudmannen inkommit med skolans

policy för elevers närvaro, mallar för utredning och två frånvaroutredningar.

Huvudmannen uppger i redovisningen att huvudmannen tillsammans med rektorn har justerat skolans rutin och mallar för frånvaroutredningar. Av dessa framgår att orsaken till frånvaro ska utredas och att åtgärder för att komma till rätta med frånvaron ska anges.

Den 11 april 2025 inkom Stockholms stad med en skrivelse där det framgår att det har inkommit totalt åtta frånvaroärenden från huvudmannen sedan den 16 maj 2024. Den 5 juni 2025 inkom huvudmannen med ytterligare fyra frånvaroärenden.

Av de åtta frånvaroärendena som Skolinspektionen tagit del av är två frånvaroutredningar där huvudmannen har kartlagt orsakerna till frånvaron och där åtgärder satts in för att komma till rätta med frånvaron. Övriga sex frånvaroärenden gäller elever som har slutat på skolan eftersom de flyttat utomlands.

Av intervjuer med lärare, representanter inom elevhälsan och rektorn framgår att när en elev har över 20 procents frånvaro ska klassläraren och mentorn ta kontakt med vårdnadshavarna och fylla i en anmälan som heter "elev med omfattande frånvaro". Lärarna och elevhälsoteamet kartlägger och tar reda på anledningen till frånvaron. Om det därefter inte blivit någon förbättring hålls en elevhälsokonferens där åtgärder diskuteras för att få tillbaka eleven till skolan. Rektorn har vidare uppgett att under elevhälsokonferensen träffar skolledningen vårdnadshavare och elev och pratar om orsaker och anledningar till skolfrånvaron och ser vad skolan kan göra framåt för att minska frånvaron. Elevhälsokonferenser hålls av studierektorn eller rektorn. Rektorn ansvarar för elever med problematisk skolfrånvaro. Rektorn uppger att personalen arbetar aktivt med att öka närvaron och att de lyckats med detta. Rektorn berättar att elevhälsan alltid involveras eftersom anmälningar om skolfrånvaro tas upp på elevhälsomötena.

Anmälan till huvudman

Skolinspektionen fann i tidigare beslut den 16 maj 2024 att det fanns brister då rektorn inte snarast anmälde till huvudmannen att en utredning av en elevs frånvaro inletts. Skolinspektionen förelade huvudmannen att se till att rektorn snarast anmäler frånvaro till huvudmannen när en utredning av en elevs frånvaro har inletts.

Huvudmannen har den 27 september 2024 redovisat vidtagna åtgärder. Huvudmannen uppger i redovisningen att rektorn informerat huvudmannen om de frånvaroutredningar och anmälningar som gjorts och

att det har upprättats en gemensam drive där huvudmannen kan ta del av pågående och avslutade frånvaroutredningar. Huvudmannen får genom denna drive uppgift om när en frånvaroutredning inleds.

Uppgift till hemkommun

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 16 maj 2024 förelagt huvudmannen att se till att uppgift snarast lämnas till en elevs hemkommun när en utredning av en elevs frånvaro har inletts och när en elev har slutat på skolan.

Huvudmannen har den 27 september 2024 redovisat vidtagna åtgärder. Som en del av redovisningen har huvudmannen inkommit med en blankett för uppsägning av plats samt en redovisning av vilka elever som har slutat på skolan och när uppgift om avslut lämnats till hemkommunen. Av redovisningen framgår det att 49 elever har slutat på skolan mellan den 19 augusti och 23 september 2024. 36 av eleverna tillhörde Stockholms kommun och enligt huvudmannen ska det ha lämnats uppgift om avslut avseende 35 av eleverna till Stockholms kommun mellan den 27–30 september 2024. En elev ska ha reglerats under sommaren då eleven bytte skola.

Huvudmannen uppger i redovisningen att två frånvaroutredningar som har genomförts under perioden 16 maj till 23 september, samt tre anmälningar för elever som inte återkommit efter sommarlovet har getts in till respektive hemkommun under perioden 16 maj till 23 september. För att säkerställa rutinen för avslut av elev så har huvudmannen och rektorn tagit fram en blankett för uppsägning av plats som vårdnadshavare och/eller skolan ska fylla i. Rektorn lämnar information till hemkommunerna via mejl löpande när huvudmannen får information om att en elev slutar eller börjar på skolan.

Av intervju med rektorn framkommer att om elever inte dyker upp i början av terminen försöker klassläraren eller mentorn nå eleven eller dennes vårdnadshavare. Efter en vecka fyller klassläraren och mentorn i en blankett och tar kontakt med den biträdande rektorn som tar över. Om den biträdande rektorn inte får tag på eleven inom en månad gör rektorn en anmälan till hemkommunen och en anmälan till socialtjänsten. Om vårdnadshavare uppger att eleven flyttat utomlands skrivs eleven ut från skolan.

Stockholms stad inkom med en skrivelse till Skolinspektionen den 16 oktober 2024 med uppgift om att Kista International School inte har anmält till hemkommunen att de startat en frånvaroutredning för en namngiven elev eller anmält att eleven slutat på skolan trots att hela familjen flyttat utomlands permanent under sommaren.

Huvudmannen har den 2 april 2025 i en skrivelse uppgett att denne elev var med i redovisningen till Skolinspektionen som gjordes under perioden den 27-30 september där de angett avslutsdag 19 augusti 2024 eftersom de fick besked om att eleven slutat i samband med skolstarten.

Stockholms stad har inkommit med två skrivelser den 11 april 2025 av vilka det framgår att det har inkommit totalt åtta frånvaroärenden sedan den 16 maj 2024 och att de fyra frånvaroärenden som skickats till Utbildningsförvaltningen under perioden maj 2024-september 2024 bedöms som skyndsamt hanterade av huvudmannen. Vidare framgår det att det inte har inkommit någon uppgift till Stockholms stad om avslut från huvudmannen gällande den namngivna eleven under perioden 27-30 september 2024 såsom huvudmannen gör gällande. Först den 12 december 2024 rapporterade huvudmannen in att eleven inte går på skolan. Stockholms stad har inkommit med dokumentation till styrkande av detta. Av dokumentationen framgår det att huvudmannen inte direkt rapporterat eleven till Stockholms stad och att detta gjorts först den 12 december 2024. Huvudmannen uppger att eleven har två syskon och att dessa rapporterats in till Stockholms stad tidigare. Eftersom elevens pappa bara hade skrivit sig som kontaktperson för eleven och inte syskonen i skolans skolplattform påverkade detta hanteringen.

Huvudmannen har den 17 april 2025 inkommit med en skrivelse av vilken det framgår att huvudmannen under perioden den 27-30 september 2024 genomförde ett byte av skolplattform som är viktig för dokumentation och rapportering. Övergången innebar en viss inlärningsperiod för personalen, Den medarbetare som initialt ansvarade för kontakten med Stockholms stad gick på föräldraledighet och uppdraget övertogs av en annan medarbetare som även hen gick på föräldraledighet en kort tid därefter. Skolans biträdande rektor tog då över ansvaret för att sammanställa närvaro- och frånvarouppgifter och skickade in uppgifter till Stockholms stad i efterhand. Både deras skolsekreterare och samordnare informerade Stockholms stad om att det kunde förekomma viss fördröjning i rapporteringen. Stockholms stad meddelade då att kompletteringar kunde göras manuellt i efterhand. Enligt huvudmannen ledde dessa omständigheter till att en elev tillfälligt inte redovisades korrekt.

Skolinspektionen har den 11 april 2025 till Stockholm stad skickat över den redovisning som inkommit den 27 september 2024 från huvudmannen till Skolinspektionen över vilka elever som har slutat på skolan och när uppgift om avslut lämnats till hemkommunen. Stockholm stad har den 14 april 2025 inkommit med en skrivelse av vilken det framgår att de inte fått in någon uppgift om elevers avslut mellan den 27-30 september såsom huvudmannen gjort gällande till Skolinspektionen. Först den 28 oktober 2024 meddelade huvudmannen att nio av eleverna skulle avslutas och

Stockholm stad har även själv avslutat elever pga ändring i folkbokföringsstatus.

Vidare uppger Stockholms stad i skrivelsen att en elev, som ingår i redovisningen över avslutade elever, fortfarande är registrerad vid skolenheten. Det inkom uppgift från huvudmannen den 26 november 2024 om att denna elev skulle registreras vid skola och skolbarnomsorg. Skolplacering vid Kista International School har varit pågående i tre hela läsår utan avbrott och skolbarnomsorgen har tidigare varit i fritidshem vid skolenheten och sedan den 18 november är eleven registrerad vid fritidsklubben.

Huvudmannen har den 6 maj 2025 inkommit med en skrivelse av vilken det framgår att de fick besked i början av terminen att eleven slutar på skolan och de registrerade elevens avslut i deras skolplattform med sista dag 28 augusti 2024, som de också redovisade till Skolinspektionen. I november så ville eleven komma tillbaka till skolan och började igen på skolan den 18 november 2024 och de skrev in eleven igen i deras skolplattform. Eftersom all inrapportering för skolstarten och för inledningen av terminen skedde till Stockholms stad först i slutet på november, hann eleven både sluta och börja igen innan dess. Så därför hann anmälan om att eleven slutat inte komma in till Stockholms stad utan i redovisningen till dem så såg det ut som att eleven aldrig slutat.

Stockholms stad har den 8 maj 2025 inkommit med en skrivelse av vilken det framgår att huvudmannen för perioden september-november har erhållit bidrag för skolplacering och skolbarnomsorg på felaktiga grunder för denna elev. Det har till huvudmannen levererats minst två utbetalningsunderlag från Stockholms stad under denna period utifrån vilka huvudmannen haft möjlighet att meddela hemkommunen om att eleven slutat. Utöver det påpekas i månadsbrev som riktas mot skolenheten att granskningen av utbetalningsunderlagen är viktigt att göra på månatlig basis. Stockholms stad kan inte avgöra huruvida den här situationen är slarv, oordning eller är mer av bedrägerikaraktär men skollagen är tydlig i huvudmannens skyldighet att snarast anmäla till hemkommunen om elever börjar eller slutar vid skolenheten.

Huvudmannen har den 5 juni 2025 i en skrivelse uppgett att de tillsammans med Stockholms stads utbildningsförvaltning ska se till så att ersättningen blir korrigerad avseende eleven som de erhållit bidrag för på felaktiga grunder. Stockholms stad är väl medvetna om att huvudmannen inte rapporterade någon enskild elev under början av höstterminen utan att de i samråd med Stockholms stad lämnade en rapport över alla förändringar

sammantaget i november, men på grund av de särskilda omständigheterna kring den här eleven som både slutade och började så blev det tyvärr ett fel. De har justerat deras rutiner kring elevförändringar i mitten av höstterminen för att minska risken för fel, så att något sådant här inte ska behöva hända igen.

Stockholms stad har den 9 juni 2025 inkommit med en skrivelse efter att Skolinspektionen har begärt ett förtydligande. Av skrivelsen framgår det att Stockholm stad själv har avslutat tre elever den 14, 29 och 30 oktober 2024, på listan som skickades till dem den 11 april 2025, på grund av ändring i folkbokföringsstatus. Samtliga tre elever har status utvandrad hos Skatteverket.

Huvudmannen har den 17 juni 2025 i en skrivelse uppgett att eleverna som avslutats är med i redovisningen över avslutade elever som lämnades till Skolinspektionen i september. Som tidigare redovisats så skedde rapporteringen för alla elevförändringar för höststarten i november till Stockholms stads utbildningsförvaltning.

Rättslig reglering

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från skolverksamheten ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass och grundskola fullgör sin skolgång. När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommun (7 kap. 22 § skollagen).

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat följande. Syftet med en frånvaroutredning är att skolan ska upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos eleverna. Det är en grundläggande åtgärd för elever som annars riskerar att inte nå kunskapskraven och att gå miste om den utbildning de har rätt till. Vid en frånvaroutredning ska en kartläggning göras av de orsaker som kan finnas för en elevs frånvaro. En systematisk utredning ligger sedan till grund för de åtgärder som ska vidtas för att eleven ska delta i den obligatoriska verksamheten. Det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepade eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. I

Skolverkets allmänna råd anges att skolan behöver dokumentera sitt arbete med att utreda problem och vidta åtgärder för att komma till rätta med frånvaron. Därtill finns det specifika författningskrav på dokumentation för många av de åtgärder som kan bli aktuella vid en utredning (se prop. 2017/18:182, s. 56 ff.).

Det är hemkommunen som har det övergripande ansvaret för att se till att eleven fullgör sin skolgång. För att hemkommunen ska kunna ta ansvar för skolpliktsbevakningen behöver hemkommunen ha kännedom om frånvaron bland alla elever i skolpliktsålder som är bosatta i kommunen. Huvudmän har därför en skyldighet att lämna uppgift till hemkommunen när en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en annan huvudmans skolenhet och när en utredning om upprepade eller längre frånvaro för en elev har inletts. Detta ökar möjligheten för hemkommunen att snabbt vidta de åtgärder som kan behövas för att eleven ska få sin rätt till utbildning tillgodosedd (se prop. 2017/18:182, s. 62–63).

Skolinspektionens bedömning

Frånvaroutredningar

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan till huvudmannen

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Uppgift till hemkommun

Av utredningen framgår det att huvudmannen den 27 september 2024 har inkommit med en redovisning till Skolinspektionen över vilka elever som de registrerat att de slutat på skolan och att uppgift om avslut har lämnats till elevens hemkommun den 27–30 september 2024. Stockholms stad har gett in dokumentation som visar att detta inte skett gällande 14 elever. Huvudmannen har därefter ändrat sina uppgifter och uppgett att all inrapportering för skolstarten och för inledningen av terminen skedde till Stockholms stad först i slutet på november. Huvudmannens redovisning har sålunda visat sig vara felaktig gällande 14 av totalt 36 elever. I ett fall har huvudmannen uppgett att en elev har avslutats den 19 augusti 2024 trots att det av dokumentation från Stockholms stad framgår att eleven inte avslutats till Stockholms kommun förrän den 12 december 2024. Nio elever som huvudmannen i redovisningen uppgett att de lämnat uppgift om avslut till Stockholms kommun mellan den 27–30 september 2024 har enligt

kommunens dokumentation inte skett förrän den 28 oktober 2024. Vidare framgår av utredningen att Stockholms stad själv avslutat tre elever den 14, 29 och 30 oktober 2024 på grund av ändring i folkbokföringsstatus trots att huvudmannen i sin redovisning till Skolinspektionen uppgett att de lämnat uppgift till Stockholms kommun om avslut gällande eleverna mellan den 27–30 september 2024. Därutöver är en elev som enligt huvudmannens redovisning avslutats den 28 augusti 2024 fortfarande registrerad vid skolenheten. Denna elev har huvudmannen enligt Stockholms stad erhållit bidrag för skolplacering och skolbarnomsorg för på felaktiga grunder under september-november 2024.

Av skollagen framgår att huvudmannen snarast ska lämna uppgift till elevens hemkommun om en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen i flertalet fall inte snarast har anmält till hemkommun när en elev varit frånvarande eller slutat vid skolan vilket är en brist. Hemkommunen behöver få kännedom om frånvaron bland alla elever i skolpliktsålder som är bosatta i kommunen för att kunna ta ansvar för skolpliktsbevakningen. Det är därför viktigt att huvudmannen anmäler till hemkommunen när en frånvaroutredning inletts för en elev.

Skolinspektionen bedömer att det är allvarligt att huvudmannen inte anmält elever som slutat på skolan till kommunen och att det skett i sådan stor utsträckning. Det innebär också en risk att huvudmannen uppbär ekonomiska medel som de inte har rätt till. Skolinspektionen bedömer att de förklaringar som huvudmannen framfört om att skolan genomfört ett byte av sin skolplattform, att personal byts ut och att inrapporteringen skett i november inte är godtagbara förklaringar till varför huvudmannen inte snarast informerat elevernas hemkommuner i samtliga fall då en elev avslutat skolgången eller det har inletts en utredning om elevens frånvaro.

Elevhälsans kompetenser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inlämnad dokumentation framgår att skolan har ett avtal med en psykolog. Av avtalet framgår att psykologen kan tillhandahålla utredningar om enskilda elever via konsultuppdrag. Av inlämnade fakturor framgår det att psykologen anlitas frekvent. Av intervju med rektorn och representanter för elevhälsan framgår det att psykologen kan bokas för att utföra utredningar av enskilda elever och kan nås vid behov men att psykologen inte deltar vid elevhälsans veckomöten eller i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Rättslig reglering

För eleverna i förskoleklass och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. (2 kap. 25 § skollagen)

Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Detta innebär att elevhälsan ska bidra till skapandet av miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska också stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (prop. 2009/10:165 s. 656 och 657).

Arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s. 276).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Kista International School inte uppfyller författningarnas krav inom området elevhälsans kompetenser.

Av Skolinspektionens utredning framgår att skolan förvisso har en potentiell tillgång till psykolog i form av utredningar via konsultuppdrag men psykologen deltar inte aktivt i den samlade elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Skolans elevhälsa har därmed inte tillgång till psykologiska insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet eller i att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Av skollagen framgår att en samlad elevhälsa bestående av skolläkare, skolsköterska, psykolog,

kurator och specialpedagog eller speciallärare ska arbeta med förebyggande och hälsofrämjande insatser. Vid Kista International School medverkar inte psykologisk kompetens i elevhälsans gemensamma arbetsuppgifter. Det saknas således praktiska möjligheter för att en samlad elevhälsa ska kunna arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande då elevhälsan inte innefattar psykolog i det generella elevhälsoarbetet, vilket är en brist.

Kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om kränkande behandling

Av intervjuer med elever framgår att det sker många kränkningar på skolan både på rasterna, fritids och i klassrummen men att personalen alltid ingriper.

Vidare framgår det av intervjuer med elever att det finns elever som upplevt sig ha blivit utsatta för kränkande behandling av personalen. Flera elever uppger att lärare skriker på dem, en elev uppger att en lärare knuffat bort eleven mot en dörr och en elev uppger att en lärare är väldigt aggressiv och har tagit eleven jättehårt i armen. Under Skolinspektionens tillsyn ser utredarna även hur en i personalen skriker på en elev och lyfter upp och bär ut eleven ur matsalen. Representanter från elevhälsan uppger att de inte hört att personal ska ha utsatt elever för kränkande behandling men att de inte misstror eleverna. Huvudmannen har i en skrivelse den 7 april 2025 yttrat sig över de händelser då elever upplevt sig ha blivit utsatta för kränkande behandling av personalen. Huvudmannen uppger bl.a. att en händelse rör en fritidspedagog som huvudmannen jobbat mycket med under det här läsåret av olika anledningar. Fritidspedagogen har av olika anledningar både fått en skriftlig varning och en underrättelse om uppsägning. En annan av incidenterna rör en vikarie som de inte längre tar in i verksamheten då de inte kunde vara säkra och trygga i hur vikarien arbetade. Huvudmannen har även detta läsår ändrat deras arbetssätt kring hur de tar in vikarier, hur de följer upp vikariernas insatser och därmed bedömer och beslutar huruvida en vikarie ska fortsätta användas.

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att samtliga kränkningar som sker på skolan inte anmäls till rektorn. Flera lärare uppger att verbala kränkningar inte anmäls utan enbart om en elev tagit skada eller blivit sexuellt ofredad. Vidare uppger flera lärare att de gör en bedömning av situationen. Av intervju med representanter för elevhälsan framgår det att det sker fler händelser av kränkande behandling än de som anmäls och att allt inte dokumenteras. En representant uppger

att personalen ska anmäla när det är fysiskt, när en elev gör någon illa, och verbala kränkningar. En representant uppger dock att det är svårt i lågstadiet att avgöra om det är något som ska anmälas eller inte men att elever flera gånger i veckan inte är snälla mot varandra och inte har ett acceptabelt beteende. Av intervju med rektorn framkommer att det sker ett antal fysiska bråk under läsåret och att personalen fått instruktion om att hellre anmäla oftare än för sällan. Detta för att kunna hitta mönster och se om det är samma elever som är involverade. Rektorn berättar vidare att personalen ska anmäla alla typer av konflikter och bråk, fysiska som verbala. Rektorn uppger att han inte kan vara säker på att all kränkande behandling anmäls till honom. Det finns saker som lärare bedömer att de löser snabbt i klassrummet och då ser de inte behovet av att anmäla.

Av intervju med rektorn framgår att samtliga anmälningar om kränkande behandling inte kommer till huvudmannens kännedom utan att skolan väljer ut vilka anmälningar som rektorn och styrelsen pratar om. Endast de stora och komplicerade incidenterna tas vidare till huvudmannen och rektorn har fått delegation från huvudmannen att utreda händelserna.

Av inkommen statistik från huvudmannen framgår att 110 kränkingsanmälningar gjordes mellan den 1 september 2023 till den 3 juni 2024.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla uppgifter om kränkande behandling till rektorn och till huvudmannen.

Av utredningen framgår att skolpersonal visserligen upprättar anmälningar om kränkande behandling men att personalen inte alltid anmäler till rektorn då de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det framgår av utredningen att det finns en osäkerhet hos personalen kring vilka händelser som ska anmälas, att personalen i vissa fall själva gör en värdering av om en kränkning skett i

stället för att anmäla varje fall av uppgift om kränkande behandling samt att personal inte anmäler verbala kränkningar utan enbart om en elev tagit skada eller blivit sexuellt ofredad. Det framgår även att rektorn i sin tur enbart anmäler de allvarigare kränkningarna till huvudmannen. Vidare framgår det av utredningen att det finns elever som upplevt sig ha blivit utsatta för kränkande behandling av personalen och vid Skolinspektionens tillsyn så ser utredarna hur en elev kränks genom att en ur personalen skriker på en elev och lyfter upp och bär ut en elev ur matsalen. Huvudmannen uppger att de vidtagit åtgärder gentemot personal för att förhindra fortsatta kränkningar gentemot elever.

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn samt att rektorn i sin tur är skyldig att anmäla kränkningarna till huvudmannen. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling och oavsett om kränkningen görs av en elev eller av personal. Vissa händelser kan även till sin karaktär vara av sådant slag att personal borde ha förstått att eleven har känt sig utsatt exempelvis när personalen har bevittnat en händelse. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarig en händelse är eller huruvida incidenten verkligen utgör kränkande behandling innan den anmäls till rektorn. Vidare är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda vad som hänt och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden. Att personal inte anmäler alla fall då en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling till rektorn är en brist. Det är också en brist att rektorn i sin tur inte anmäler alla kränkningar till huvudmannen. Skolinspektionen ser särskilt allvarigt på att flera elever uppgett att lärare skriker åt dem och att det förekommer uppgifter om att en lärare knuffat en elev och tagit en elev hårt i armen. Huvudmannen har uppgett att det rört sig om en personal som är uppsagd och en vikarie som skolan inte längre anlitar samt att de sett över sina rutiner när det gäller vikarier. Det framgår dock inte att huvudmannen informerat övrig personal om att kränkningar från personal inte får förekomma eller hur personal ska agera vid liknande situationer. Detta trots att det framkommit att personal känner sig osäkra över vilka händelser som ska anmälas. Om uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Om kränkningar inte anmäls får huvudmannen inte heller en samlad bild av de kränkningar som har skett på skolan. Huvudmannen har då inte någon möjlighet att inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete vidta förebyggande åtgärder för att förhindra kränkningar på skolan framöver.

Mot bakgrund av detta behöver huvudmannen säkerställa att all personal på skolan har kunskap om gällande regler och rutiner för skolans

skyldigheter att anmäla och utreda kränkande behandling och att dessa följs.

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med en plan mot kränkande behandling för läsåret 2022/23 och en för läsåret 2024/2025. Av intervju med rektorn framkommer det att de inte har någon plan för kränkande behandling kvar från föregående år då de uppdaterat årets plan direkt i den. Av planen mot kränkande behandling för läsåret 2022/23 och 2024/25 finns ingen översikt av de åtgärder som bedöms behövas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och barn. Det framgår inte heller vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året och det saknas en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap 8 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Al-Kowneyn utbildning centrum inte uppfyller författningarnas krav vad gäller arbetet med planen mot kränkande behandling vid Kista International School.

Av utredningen framgår att planen mot kränkande behandling saknar en översikt av de åtgärder som bedöms behövas för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och barn. Vidare saknar planen en redogörelse för vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever under det kommande året. Det saknas även en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående år som har genomförts på Kista International School. Det framgår därtill av utredningen att huvudmannen inte sparar föregående års plan mot kränkande behandling.

Av skollagen framgår att det för varje verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling, innefattande att

det varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Planen ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever och vilka av dessa åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året. Planen ska också innehålla en redogörelse för hur föregående års åtgärder genomförts.

Eftersom skolans plan mot kränkande behandling saknar ovan nämnda uppgifter bedömer Skolinspektionen att skolans plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inlämnad dokumentation samt av intervjuer med lärare och personal inom elevhälsan framgår att elever som inte befaras uppfylla betygskriterierna eller kunskapskriterierna som minst ska uppfyllas ges stöd i form av extra anpassningar. Enligt inlämnad dokumentation har 370 av skolans 715 elever extra anpassningar.

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att några elever får enskild lästräning med en läspedagog eller logoped, att de arbetar med laborativa material, eleverna har tillgång till skärmar, hörlurar, lättare material, bildstöd, Legimus och inläsningstjänst. Lärarna gör även generella anpassningar såsom klassrumsplacering och arbetar med muntliga och förenklade instruktioner samt en instruktion i taget.

Av intervju med en representant inom elevhälsan framkommer att eleverna ges extra anpassningar. Logopeden uppger att skolan har runt 100 barn med språkstörning och dyslexi och flera representanter inom elevhälsan uppger att deras läspedagog och logoped arbetar mycket med läsning enskilt eller i smågrupper.

Av intervju med rektorn framkommer att det finns ett stort behov av extra anpassningar på skolan och att skolan nu försöker arbeta mer med generella anpassningar för att undvika att ha så många extra anpassningar på individnivå.

Utredning av en elevs behov av särskilt stöd

Av intervju med lärare och personal inom elevhälsan framkommer det att elever ges extra anpassningar och om det trots det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls eleverna till rektorn. Vidare framgår det att rektorn startar utredning om behov av särskilt stöd för anmälda elever.

Vid intervju med lärare och rektorn framkommer dock att en lärare den 23 maj 2024 har anmält att läraren befarar att en elev inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Det har inte startats någon utredning för eleven om behov av särskilt stöd. Rektorn uppger vid intervju att eleven borde ha följts upp men att det inte startats någon utredning om särskilt stöd för eleven eftersom studierektorn är sjukskriven.

Beslut om åtgärdsprogram

Av intervju med rektorn och uppgifter från huvudmannen framgår att rektorn har beslutat om att inte upprätta åtgärdsprogram för fem elever. Rektorn uppger att vårdnadshavarna delgetts information om att det inte kommer att upprättas åtgärdsprogram för eleverna muntligen men att de inte underrättats om möjligheten att överklaga beslutet.

Ett åtgärdsprogram ska upprättas när en elev ges särskilt stöd

Vid intervju med elevhälsan och rektorn framkommer att fyra elever på skolan ges särskilt stöd utan att eleverna har ett upprättat åtgärdsprogram. Två av eleverna ges enskild undervisning med speciallärare, en elev har intensivträning i svenska och en elev får stöd av skolans logoped. Avseende en av eleverna som anmäldes den 7 juni 2023 uppger rektorn att det precis färdigställts en pedagogisk utredning och att eleven kommer att få ett åtgärdsprogram i närtid.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den

ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens eventuella behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges, i en annan elevgrupp eller enskilt, i form av distansundervisning, eller i form av anpassad studiegång.

Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om åtgärdsprogram, särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt samt anpassad studiegång. (28 kap. 16 § skollagen)

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en kommun, en region eller en enskild huvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900): 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till. En underrättelse om hur man överklagar ska innehålla information om vilka krav som ställs på överklagandets form och innehåll och vad som gäller i fråga om ingivande och överklagandetid. Myndigheten bestämmer hur underrättelsen ska ske. En underrättelse ska dock alltid vara skriftlig om en part begär det. Underrättelse får ske genom delgivning. (33 § förvaltningslagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Kista International School inte lever upp till författningarnas krav avseende särskilt stöd.

Extra anpassningar och anmälan för utredning om särskilt stöd

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av en elevs behov av särskilt stöd

Av utredningen framgår visserligen att elever ges extra anpassningar, att elever som befaras inte komma uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn och att rektorn startar utredning om behov av särskilt stöd för anmälda elever.

Det framgår dock av utredningen att rektorn inte startat en utredning om en enskild elevs eventuella behov av särskilt stöd trots att en lärare i maj 2024 har lämnat en anmälan om att denne befarar att eleven trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning som minst ska uppfyllas. Av skollagen framgår att rektorn, eller den som uppgiften är delegerad till, alltid är skyldig att starta en utredning efter att denne har mottagit en anmälan om behov av särskilt stöd. Att elevens stödbehov inte utretts är en brist. Att skolans studierektor är sjukskriven fråntar inte rektorn skyldigheten att skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd.

Beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram

Utredningen visar att för fem elever har vårdnadshavare underrättats när rektorn efter en utredning fattat beslut om att det inte kommer att upprättas ett åtgärdsprogram för eleven. Elevens vårdnadshavare har vid tillfället dock inte getts information om rätten att överklaga beslutet. Enligt förvaltningslagen ska en part underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet och hur man överklagar beslutet. Att vårdnadshavaren inte underrättats om sin rätt att överklaga beslutet är en brist. Om informationen inte ges till vårdnadshavaren kan denne gå miste om möjligheten att överklaga beslutet till skolväsendets överklagandenämnd.

Beslut att upprätta åtgärdsprogram

Av utredningen framgår det att fyra elever på skolan ges särskilt stöd utan att ett åtgärdsprogram upprättats för eleverna. Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Det framgår vidare att ett åtgärdsprogram beslutas av rektorn samt att rektorn inte får överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges, i en annan elevgrupp eller enskilt. Att elevens behov av särskilt stöd utreds är en förutsättning för att skolan ska

kunna vidta åtgärder som är adekvata och kopplade till elevens behov av stöd. Åtgärdsprogrammet ska vara ett redskap för lärare, rektorer och annan skolpersonal i arbetet med att stödja en elev i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet är också en skriftlig bekräftelse på att eleven är i behov av särskilt stöd och vilka stödåtgärder som ska sättas in. Därför är åtgärdsprogrammet ett viktigt dokument ur ett rättssäkerhets- och likvärdighetsperspektiv. Tillvägagångssättet innebär även att eleverna och deras vårdnadshavare inte getts möjlighet att överklaga beslutet om åtgärderna. Att elever ges särskilda stödåtgärder utan att dessa beslutats i ett åtgärdsprogram är en brist i verksamheten.

Lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av den lärarförteckning som Skolinspektionen tagit emot vid skolbesöket och de muntliga uppgifter som lämnats genom intervjuer framkommer det att Kista International School under läsåret 2024/2025 har 56 lärare, varav 21 saknar lärarlegitimation. Det framkommer av utredningen att lärare som saknar legitimation undervisar eleverna i förskoleklass, i ämnena träslöjd i årskurserna 3–9, textilslöjd i årskurserna 3–9, spanska i årskurserna 6–8, matematik i årskurserna 3, 4, 6, 7 och 9, naturorienterande ämnen (No) i årskurserna 3, 4 och 6, samhällsorienterande ämnen (So) i årskurserna 3, 4 och 6–8, svenska i årskurserna 3, 4 och 6–9, svenska som andraspråk i årskurserna 3, 4 och 6–9, engelska i årskurserna 3, 4 och 6–9, franska i årskurserna 6–9, spanska i årskurserna 6–9, musik i årskurserna 4, 5, 7 och 8 och hem- och konsumentkunskap i årskurserna 6–8, teknik i årskurserna 3 och 6 samt bild i årskurserna 4, 5 och 7–9. Vidare framkommer av utredningen att eleverna under läsåret 2024/2025 ges undervisning av legitimerade men obehöriga lärare i ämnena svenska som andraspråk i årskurserna 1–8, geografi i årskurserna 1–3, religion i årskurserna 1 och 2, historia i årskurserna 1–3, teknik i årskurserna 2, 3 och 5–9, naturorienterande ämnen (No) i årskurserna 1–9, samhällsorienterande ämnen (So) i årskurserna 1–7 och 9, musik i årskurserna 1 och 2, engelska i årskurserna 1 och 5, biologi i årskurs 1, svenska i årskurserna 1 och 5 och matematik i årskurserna 1 och 5.

Av lärarförteckningen och intervju med rektorn framgår att det inom huvudmannens organisation finns personal som är legitimerad och behörig i många av de ämnen där undervisningen idag bedrivs av obehöriga lärare. Rektorn uppger att de lärarna dock är upptagna med annan undervisning och att de inte är tillgängliga för att undervisa i de ämnen där det saknas behöriga lärare. Sex legitimerade lärare som saknar legitimation är klasslärare. Rektorn uppger att skolan valt detta upplägg då det blir färre

lärare för eleverna att ha kontakt med vilket är bra för eleverna samt att skolan arbetar med att stärka samarbetet mellan lärare. Av intervju med rektorn får förstås att han bedömer att de obehöriga lärarna som undervisar är lämpliga att bedriva den undervisning som de bedriver.

Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att den största utmaningen för skolan är att merparten av eleverna kommer från så kallade utsatta områden och därför är det sociala uppdraget avgörande för hur skolan ska lyckas med kunskapsuppdraget. Rektorn har i rekryteringsprocessen av olika tjänster haft elevernas och undervisningens bästa i fokus. Rektorn har valt att organisera skolan med klasslärare istället för ämneslärare på låg- och mellanstadiet. Anledningen till detta är att det gynnar elevernas trygghet och studiero samt relationen med läraren. Erfarenhet visar att det ger bättre förutsättningar att lyckas med trygghet, färre konflikter, lugn och studiero med en lärare, en klasslärare som arbetar med klassen, än när eleverna måste förhålla sig till flera olika lärare som det blir i ett ämneslärarsystem. Lärarna på Kista International School har olika kompetens i olika ämnen och för att dra nytta av varandra för att stärka undervisningen så jobbar lärarna efter gemensamma treårsplaneringar med veckovisa årskursmöten och gemensamma läsårsplaneringar. I flera ämnen på högstadiet arbetar lärarna i tvålärarskap och med sambedömning. Lärarna har ett starkt arbetslagsarbete med arbetslagsmöten två gånger i veckan. Det är också möjligt för lärarna att undervisa i varandras klasser, både temporärt och under ett helt läsår genom att skicka ämnen sinsemellan. För att ytterligare stödja lärarna i kvalitativ undervisning i matematik och svenska så finns speciallärare, specialpedagog och en SVA-lärare som jobbar med lärarna för planering och genomförande av undervisningen.

Vidare uppger huvudmannen att lärarna på skolan redan har fulla uppdrag och att de inför läsåret 2024/2025 annonserat efter en spansk- och engelsklärare i årskurs 7–9. Av annonsen framgår att huvudmannen eftersträvar att anställa behöriga lärare men det är inget krav. Vidare framgår det att det är meriterande att ha eftergymnasial utbildning 2 år eller längre.

Av den skriftliga information som huvudmannen lämnat till Skolinspektionen framgår följande.

Läraren som är klasslärare i årskurs 6 saknar legitimation. Läraren undervisar i svenska, svenska som andraspråk, matematik, samhällsorienterande ämnen (So), engelska, naturorienterande ämnen (No) och teknik. Vid intervju med rektorn uppges att läraren började på skolan som fritidspedagog och har en påbörjad lärarutbildning. Rektorn uppger att det inte har gjorts några rekryteringsförsök gällande lärarens

tjänst eftersom läraren har påbörjat och är en bit in på sin lärarutbildning. Läraren har arbetat två läsår som klasslärare.

Läraren som undervisar i samhällsorienterade ämnen (So) i årskurs 7–8 och svenska i årskurs 8 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren är utbildad lärare men inte skickat in ansökan om lärarlegitimation. Rektorn uppger vidare att läraren arbetar i tvålärarskap i svenska. Av utredningen framgår att läraren som läraren undervisar tillsammans med i svenska också saknar legitimation. Rektorn uppger att det inte har gjorts några rekryteringsförsök då läraren är fullt behörig. Läraren arbetar sitt andra läsår.

Läraren som undervisar i träslöjd i årskurs 5 och 7 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren har undervisat sedan augusti och är anställd som fritidsledare på skolan. Av intervju med rektorn framgår det att det inte finns någon behörig slöjdlärare på skolan. Av inskickade rekryteringsannonser framgår att huvudmannen annonserat efter lärare i ämnet träslöjd den 25 augusti 2022 och den 18 april 2023. Rektorn uppger att huvudmannen inte gjort något rekryteringsförsök under vårterminen 2024.

Läraren som undervisar i träslöjd i årskurs 6–9 och spanska i årskurs 6–8 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren har läst spanska på universitetet och har en påbörjad slöjdutbildning. Läraren har arbetat två läsår. Av inskickade rekryteringsannonser framgår att huvudmannen annonserat efter lärare i ämnet träslöjd den 25 augusti 2022 och den 18 april 2023. Rektorn uppger dock att huvudmannen inte gjort något rekryteringsförsök under vårterminen 2024. Vidare framgår det av inskickade rekryteringsannonser att huvudmannen annonserat efter en spansklärare i årskurs 7–9 den 12 juli 2024.

Läraren som är klasslärare i en av skolans förskoleklasser saknar legitimation. Läraren undervisar i idrott- och hälsa, engelska, svenska och svenska som andraspråk, matematik, samhällsorienterande ämnen (So) och naturorienterande ämnen (No). Vid intervju med rektorn uppges att läraren har påbörjat en lärarutbildning och har vikarierat på skolan tidigare. Läraren har ett föräldravikariat och de har en legitimerad lärare som kommer tillbaka till skolan hösten 2025. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att läraren har en påbörjad lärarutbildning och huvudmannen hoppas att läraren så småningom återupptar och slutför den. Läraren känner skolan och eleverna väl och huvudmannen ansåg att denna lösning var bättre än att försöka rekrytera en vikarie för ett år. Övriga lärare på skolan har redan fulla uppdrag.

Läraren som undervisar i ämnet språkval franska i årskurs 6–9 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren har undervisat på skolan i tre eller fyra läsår. Rektorn uppger att läraren har ämneskunskaper

men ingen svensk utbildning. Rektorn uppger att det inte har gjorts några rekryteringsförsök.

Läraren som undervisar i textilslöjd i årskurs 3, 4, 5, 7 och 8 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren inte har en relevant utbildning och att läraren har arbetat i tre läsår. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att skolan gjort rekryteringsförsök av slöjdlärare, även om fokuset i första hand var för lärare i trä- och metallslöjd, och att läraren är en väldigt kompetent textilslöjdlärare trots att läraren saknar legitimation. Av inskickade rekryteringsannonser framgår att huvudmannen annonserat efter lärare i ämnet träslöjd den 25 augusti 2022 och den 18 april 2023. Rektorn uppger att huvudmannen inte gjort något rekryteringsförsök under vårterminen 2024.

Läraren som är klasslärare för årskurs 4 saknar legitimation. Läraren undervisar i matematik, svenska, svenska som andraspråk, engelska, samhällsorienterande ämnena (So) och naturorienterande ämnena (No). Vid intervju med rektorn uppges att läraren nu i dagarna ska ha blivit klar med sin lärarutbildning och ska ta ut sin legitimation. Det har inte genomförts några rekryteringsförsök för lärarens tjänst. Rektorn uppger att läraren har arbetat som klasslärare under fem till sex års tid.

Läraren som undervisar i språkval spanska i årskurs 6–9 och engelska i årskurs 7 och 9 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren började i somras, då den tidigare spanskläraren slutade, och har utbildning från universitet i spanska och engelska. Av inskickade rekryteringsannonser framgår att huvudmannen annonserat efter en spansk- och engelsklärare i årskurs 7–9 den 12 juli 2024.

Läraren som undervisar i svenska och svenska som andraspråk saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren bara har ett par poäng kvar från en färdig lärarutbildning. Det har inte gjorts några rekryteringsförsök då läraren snart är klar med sin lärarutbildning.

Läraren som undervisar i bild i årskurs 4, 5 och 7–9 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren är vikarie sedan i augusti 2024 och att det finns en legitimerad bildlärare som är tjänstledig. Läraren har ingen relevant utbildning och är anställd som fritidspedagog. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att läraren känner skolan och eleverna väl och ansåg att den här lösningen var bättre än att försöka rekrytera en vikarie för ett år.

Läraren som är klasslärare i årskurs 3 saknar legitimation. Läraren undervisar i svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska, teknik, naturorienterande ämnen (No) och samhällsorienterande ämnen (So). Vid

intervju med rektorn uppges att läraren nästan är klar med sin lärarutbildning och att de därav inte har gjort några rekryteringsförsök.

Läraren som undervisar i musik i årskurs 4, 5, 7 och 8 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren undervisar i tvålärareskap och har ingen relevant utbildning. Läraren började undervisa höstterminen 2024. Rektorn uppger att inga rekryteringsförsök har gjorts då skolan har en andra musiklärare. Av utredningen framkommer att denna musiklärare också är olegitimerad. Rektorn uppger att läraren är anställd som fritidspedagog men har fått en visstidsanställning som lärare innevarande år.

Läraren som undervisar i engelska i årskurs 7 och 8 och matematik i årskurs 7 och 9 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren snart är klar med sin utbildning i engelska och har studerat till lärare i sitt hemland. Av inskickade rekryteringsannonser framgår att huvudmannen annonserat efter en engelsklärare i årskurs 7–9 den 12 juli 2024.

Läraren som undervisar i matematik i årskurs 7–9 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren har en matematikutbildning från universitetet och att läraren undervisar hela tiden i tvålärareskap med en annan matematiklärare. Vidare uppger rektorn att det inte har genomförts några rekryteringsförsök och att läraren har mycket lång erfarenhet som lärare från sitt hemland och Sverige eftersom läraren har arbetat på skolan sedan den startade.

Läraren som är klasslärare i förskoleklass saknar legitimation. Läraren undervisar i idrott- och hälsa, engelska, svenska, svenska som andraspråk, matematik, samhällsorienterande ämnen (So) och naturorienterande ämnen (No). Vid intervju med rektorn uppges att läraren inte har någon relevant utbildning men har arbetat länge på skolan som fritidspedagog. Eftersom läraren var duktig har inga rekryteringsförsök gjorts.

Läraren som undervisar i hem- och konsumentkunskap i årskurs 6–8 saknar legitimation. Vid intervju med rektorn uppges att läraren snart är färdig lärare och att det inte har gjorts några rekryteringsförsök. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att läraren nu har blivit färdigutbildad lärare i hemkunskap och kommer att beställa sin legitimation i mars.

Läraren som undervisar i musik är olegitimerad. Läraren undervisar i årskurs 4, 5, 7 och 8. Vid intervju med rektorn uppges det att det inte gjorts några rekryteringsförsök. Läraren fick en tillsvidareanställning på skolan 2014. Läraren har bland annat en tvåårig musikutbildning från Kongelige Danske Musikkonservatorium och ett kandidatbevis.

Läraren som är klasslärare i årskurs 4 är olegitimerad. Läraren undervisar i matematik, samhällsorienterande ämnen (So), svenska, svenska som andraspråk, engelska och naturorienterande ämnena (No). Vid intervju med rektorn uppges att läraren började till höstterminen och ska vara klar med sin lärarutbildning inom ett år. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att läraren rekryterades inför läsåret 2024/2025 då hon gjorde ett mycket gott intryck i anställningsintervjun och för att hon håller på att utbilda sig till lärare. Läraren kommer att vara färdigutbildad lärare i slutet av 2025.

Läraren som undervisar i bild i årskurs 4, 5 och 7–9 är olegitimerad. Vid intervju med rektorn uppges att läraren är fritidspedagog och har en visstidsanställning som bildlärare det här läsåret som vikarie för en legitimerad bildlärare som är tjänstledig. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att läraren känner skolan och eleverna väl och ansåg att den här lösningen var bättre än att försöka rekrytera en vikarie för ett år.

Eleverna på skolan undervisas i många ämnen även av lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i alla de ämnen som de undervisar i trots att det finns behöriga lärare på skolan. Huvudmannen uppger i sitt yttrande den 12 februari 2025 att de behöriga lärarna på skolan redan har fulla uppdrag.

I ämnena svenska som andraspråk, geografi, religion, historia och teknik i årskurs 2 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk, naturorienterande ämnen (No), samhällsorienterande ämnen (So), teknik och musik i årskurs 2 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena i svenska som andraspråk, naturorienterande ämnen (No), teknik, samhällsorienterande ämnen (So) och musik i årskurs 2 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk och samhällsorienterande ämnen (So) i årskurs 4 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnet svenska som andraspråk för årskurs 3 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnet.

I ämnena svenska som andraspråk, engelska, samhällsorienterande ämnen (So), biologi och musik för årskurs 1 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena teknik, naturorienterande ämnen (No) och samhällsorienterande ämnen (So) i årskurs 3 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnet svenska som andraspråk i årskurs 7 och 8 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnet.

I ämnena svenska som andraspråk, naturorienterande ämnen (No), samhällsorienterande ämnen (So) och teknik i årskurs 6 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk och musik i årskurs 2 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I samhällsorienterande ämnen (So) för årskurs 7 och 9 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk, engelska och musik i årskurs 1 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk, musik, engelska, religion, geografi och historia och naturorienterande ämnen (No) i årskurs 1 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena teknik för årskurs 7–9 och naturorienterande ämnen (No) i årskurs 9 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk, teknik och naturorienterande ämnen (No) för årskurs 6 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk och naturorienterande ämnen (No) i årskurs 4 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska, samhällsorienterande ämnen (So), matematik, naturorienterande ämnen (No) och musik i årskurs 1 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena engelska, naturorienterande ämnen (No), samhällsorienterande ämnen (So) och teknik i årskurs 5 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnet svenska som andraspråk i årskurs 5 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnet.

I naturorienterande ämnen (No) i årskurs 7–9 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska som andraspråk, naturorienterande ämnen (No), geografi, historia och teknik i årskurs 3 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

I ämnena svenska, svenska som andraspråk, naturorienterande ämnen (No), teknik, matematik och engelska i årskurs 5 undervisas eleverna av en lärare med lärarlegitimation men som saknar behörighet att undervisa i ämnena.

Av intervju med rektorn framkommer det att lärare som får vara kvar efter en provanställning per automatik får en tillsvidareanställning. Av inkomna anställningsavtal framkommer att en lärare som saknar legitimation har en tillsvidareanställning.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får, som huvudregel, bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven på legitimation och behörighet eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan person får bedriva undervisning under högst ett år i sänder. Detta gäller dock inte om undervisningen avser modersmål, (2 kap. 18 § skollagen).

Som huvudregel får endast den som har legitimation anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning. Den som inte har legitimation som lärare får dock anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning, om han eller hon ska undervisa i modersmål. (2 kap. 20 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att huvudmän har en skyldighet att för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den

undervisning som han eller hon ska bedriva (prop. 2009/10:165, s. 262, 269 och 649). Vidare anges att läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas resultat och att studier visar att lärares ämneskompetens och didaktiska kompetens är avgörande för att eleverna ska nå goda resultat (prop. 2009/10:165, s. 261).

Av förarbetena till bestämmelsen 2 kap. 18 § skollagen framgår att en person som enligt huvudregeln inte får användas för att bedriva en viss undervisning får användas för detta under högst ett år i sänder. I normalfallet bör det vara till terminens eller läsårets slut. Huvudmannen är efter denna tid skyldig att på nytt försöka finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för undervisningen (prop. 2009/2010:165 s 653).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns omfattande brister inom området lärare.

Av utredningen framgår att 20 lärare som undervisar i förskoleklass och i ämnena träslöjd, textilslöjd, spanska, matematik, naturorienterande ämnen (No), samhällsorienterande ämnen (So), svenska, svenska som andraspråk, engelska, franska, spanska, musik, hem- och konsumentkunskap, teknik och bild saknar lärarlegitimation. Flertalet av dessa lärare har undervisat i flera läsår och två lärare har undervisat i 11 respektive 17 års tid.

Av utredningen framgår vidare att undervisningen i flera ämnen bedrivs av lärare som förvisso har lärarlegitimation men som saknar behörighet för de ämnen som de undervisar i. Detta gäller i ämnena svenska som andraspråk i årskurserna 1–8, geografi i årskurserna 1–3, religion i årskurserna 1 och 2, historia i årskurserna 1–3, teknik i årskurserna 2, 3 och 5–9, naturorienterande ämnen (No) i årskurserna 1–9, samhällsorienterande ämnen (So) i årskurserna 1–7 och 9, musik i årskurserna 1 och 2, engelska i årskurserna 1 och 5, biologi i årskurs 1, svenska i årskurserna 1 och 5 och matematik i årskurserna 1 och 5.

Av utredningen framgår att det finns lärare på skolan som är behöriga att undervisa i de flesta ämnen. Dessa lärare undervisar dock i andra ämnen och rektorn uppger att de därför inte kan ha mer undervisning. Vidare framgår att rektorn har bedömt att de obehöriga lärarna som undervisar är lämpliga att göra det.

De flesta lärarna som saknar legitimation eller behörighet har varit anställda under mer än ett år utan att huvudmannen försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare.

Av skollagen framgår att endast en lärare som har legitimation och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen om det finns en sådan lärare att tillgå. Om en sådan lärare inte finns att tillgå får en annan lärare undantagsvis och under begränsad tid bedriva undervisningen. En sådan lärare får bedriva undervisningen under högst ett år. Det innebär att huvudmannen därefter måste försöka att finna en lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som ska bedrivas. Härvid ingår att dels försöka rekrytera behöriga lärare, dels att vid tjänstefördelning av huvudmannens befintliga personal planera så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt får undervisning av lärare med behörighet för aktuella ämnen och årskurser.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte har försökt fördela lärartjänsterna så att så hög behörighet som möjligt uppnås. Huvudmannen har istället fördelat tjänster som klasslärare vilket innebär att många lärare helt eller delvis undervisar i ämnen de inte är behöriga i. Vidare framgår att huvudmannen inte har försökt att rekrytera legitimerade och behöriga lärare i ämnen efter det att de obehöriga lärarna undervisat i ett år, trots att en obehörig lärare bara får undervisa ett år i taget. Av inkommen dokumentation framgår att huvudmannen inför läsåret 2024/2025 har annonserat efter lärare i ämnena spanska och engelska för årskurs 7–9. Några ytterligare försök har inte framkommit.

Rektorn har uppgett att skolan inte försöker rekrytera lärare i de fall undervisande lärare håller på att utbilda sig till lärare. Skolinspektionen bedömer att det inte är ett godtagbart skäl för att inte försöka rekrytera legitimerade och behöriga lärare i ämnena.

Att huvudmannen inte försökt rekrytera legitimerade och behöriga lärare i förskoleklass, i ämnena träslöjd i årskurserna 3–9, textilslöjd i årskurserna 3–9, spanska i årskurserna 6–8, matematik i årskurserna 1, 3–7 och 9, naturorienterande ämnen (No) i årskurserna 1–9, samhällsorienterande ämnen (So) i årskurserna 1–9, svenska i årskurserna 1, 3–9, svenska som andraspråk i årskurserna 1–9, engelska i årskurserna 1, 3–5 och 6, franska i årskurserna 6–9, spanska i årskurs 6, musik i årskurs 1, 2, 4, 5, 7 och 8 och hem- och konsumentkunskap i årskurserna 6–8, teknik i årskurserna 2, 3, 5–9 samt bild i årskurserna 4, 5 och 7–9 är en brist.

Vidare är det en brist att en lärare som saknar legitimation tillsvidareanställts.

Anställning av rektor

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger i intervju den 23 januari 2024 att han har en tudelad anställning. Fem procent av anställningen är ett avtal mellan honom som person och huvudmannen och resterande nittiofem procent av anställningen är ett avtal mellan ett konsultbolag och huvudmannen.

Skolinspektionen har tagit del av anställningsavtalet mellan huvudmannen och rektorn. Av senast upprättat avtal daterat den 1 augusti 2024 framgår att rektorn har en visstidsanställning som rektor till och med den 31 juli 2025. Skolinspektionen har även begärt in och tagit del av avtalet mellan huvudmannen och ett konsultföretag rörande rektorstjänst. Av konsultavtalet framgår bland annat att företaget tillhandahåller rektorstjänst mot en bestämd ersättning där företaget fakturerar per timme. Det framgår även att rektorn erhåller, för fem procent av arbetstiden, direkt lön från uppdragsgivaren med 3000 kr per månad.

Rättslig reglering

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas (2 kap 9 § skollagen).

Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under de förutsättningar som anges i 23 kap. skollagen. (23 kap. 2 § skollagen).

Uppgifter som avser undervisning i lovskola, bedömning av nyanländas kunskaper, modersmålsundervisning eller studiehandledning på modersmålet får överlämnas till en annan huvudman inom skolväsendet på entreprenad inom grundskolan, undervisning samt uppgifter som avser fjärrundervisning och distansundervisning. (23 kap. 9, 12 och 14 §§ skollagen). Andra uppgifter än dessa och som inte är hänförliga till undervisning får överlämnas till en enskild fysisk eller juridisk person på entreprenad inom grundskolan (2 kap. 10 § skollagen).

Ett flertal av de uppgifter en rektor har att utföra är hänförliga till undervisningen, detta gäller inte minst rektors uppdrag som pedagogisk ledare (Lgr 22 avsnitt 2.8 Rektorns ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att rektorn på Kista International School inte är anställd fullt ut av huvudmannen Al-Kowneyn utbildning centrum.

Av utredningen framgår att rektorn är anställd av huvudmannen endast för fem procent av en heltidstjänst. För resterande nittiofem procent av tjänsten som rektor har huvudmannen tecknat ett avtal med ett konsultföretag som tillhandahåller en rektor. Med entreprenad avses i skollagen att en huvudman sluter avtal med någon annan om att denne ska utföra uppgifter inom utbildning eller annan verksamhet som huvudmannen ansvarar för enligt skollagen. Ett avtal om entreprenad får endast slutas under vissa förutsättningar enligt skollagen. Uppgifter hänförliga till undervisning får inte överlämnas på entreprenad. Det ingångna avtalet mellan huvudmannen och konsultföretaget rörande rektorstjänst innebär att uppgifter som är hänförliga till undervisning överlämnats på entreprenad i strid med skollagens bestämmelser.

Att huvudmannen upprättat ett anställningsavtal för fem procent av en heltidstjänst med rektorn föranleder ingen annan bedömning.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Al-Kowneyn utbildning centrums verksamhet vid Kista International School uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan till hemkommun om frånvaro, elevhälsans kompetenser, anmälan om kränkande behandling, planen mot kränkande behandling, särskilt stöd, lärare samt rektors anställning. Det finns därför skäl att förelägga Al-Kowneyn utbildning centrum att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan till socialnämnden

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 16 maj 2024 förelagt huvudmannen att se till att rektorn samt all personal på skolan genast anmäler till socialnämnden om de får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Huvudmannen har den 27 september 2024 redovisat vidtagna åtgärder. Som en del av redovisningen har huvudmannen inkommit med skolans nya rutin gällande orosanmälningar.

Huvudmannen uppger i redovisningen att huvudmannen den 17 maj 2024 förtydligade vikten av göra orosanmälningar till socialtjänsten för rektorn och övrig skolledning. Rektorn har även justerat skolans rutin så att det blir tydligare att varje enskild person kan göra en orosanmälan. För att ytterligare säkerställa att all personal förstår informationen, rutinen och sitt ansvar så genomförde rektorn på uppdrag av styrelsen en genomgång i skolans aula den 8 augusti 2024 för lärarna och den 9 augusti 2024 för fritidspedagoger och övrig personal. Representanter från styrelsen deltog vid genomgången för att säkerställa att rektor informerade på ett korrekt sätt.

Huvudmannen uppger i en skrivelse till Skolinspektionen den 7 april 2024 att de sedan den 16 maj 2024 har gjort åtta orosanmälningar som är kopplade till elevers frånvaro. Huvudmannen har gjort två orosanmälningar angående att en kommun vill flytta en familj till en annan kommun vilket innebär att familjens barn behöver byta skola. Det har gjorts en anmälan om en incident för en elev i samråd med socialtjänsten som redan arbetade med eleven och elevens familj. Huvudmannen har även gjort två orosanmälningar efter att elever haft samtal med kuratorn om sin familjesituation samt så har socialtjänstens jour kontaktats i ett fall då en elev behövde ett tillfälligt boende. Vidare så uppger huvudmannen att ett flertal vårdnadshavare har gjort egna orosanmälningar utifrån samtal med skolan och i samråd med skolan. Detta eftersom huvudmannen tycker att det allra bästa är när vårdnadshavare själva gör en anmälan och då får en direktkontakt med socialtjänsten samt då är positivt inställda till att ta emot hjälp.

Den 4 april 2025 har Järva och Sigtuna kommun inkommit med varsin skrivelse av vilken det framgår att Järva stadsdelsförvaltning mottagit 16 orosanmälningar och Sigtuna kommun en orosanmälan, avseende två

syskon, under perioden 16 maj 2024 till den 15 mars 2025 från Kista International School.

Rättslig reglering

Bestämmelser om skolpersonals skyldighet att anmäla till socialnämnden att ett barn kan behöva nämndens skydd finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) (29 kap. 13 § skollagen).

Var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa bör anmäla detta till socialnämnden (14 kap. 1 c § socialtjänstlagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Al-Kowneyn utbildning centrum brutit mot bestämmelserna när det gäller anmälan till socialnämnden. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i tidigare beslut den 16 maj 2024 förelagt huvudmannen att se till att rektorn samt all personal på skolan får kännedom om vilka disciplinära åtgärder som skolan får använda sig av enligt skollagen.

Huvudmannen har den 27 september 2024 redovisat vidtagna åtgärder. Som en del av redovisningen har huvudmannen inkommit med skolans justerade konsekvenstrappa av vilken det framgår att det tidigare sista steget, utskrivning, nu tagits bort.

I huvudmannens redovisning anges bland annat följande. Den 17 maj 2024 träffade huvudmannen skolledningen och förtydligade för rektorn och övrig skolledning vilka disciplinära åtgärder som skolan får använda sig av enligt skollagen. Rektorn har även justerat konsekvenstrappan. För att säkerställa att all personal har kännedom om vilka disciplinära åtgärder som skolan får använda så genomförde rektorn på uppdrag av styrelsen en genomgång den 8 augusti 2024 för lärare i skolans aula och den 9 augusti 2024 för fritidspedagoger och övrig personal. Representanter från styrelsen deltog vid genomgången för att säkerställa att rektorn informerade på ett korrekt sätt.

Rättslig reglering

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och representanter inom elevhälsan framgår att de genomför kartläggningsmaterial i förskoleklassen, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3. Vidare framgår att specialpedagogisk kompetens involveras i arbetet med särskilda bedömningar som genomförs efter behov. En specialpedagog uppger att det görs systematiskt årskursvis och att det nationella bedömningsstödet används. En lärare uppger att arbetet de genomför inom ramen för arbetet med tidiga stödinsatser sker tillsammans med specialpedagogerna, specialläraren och studierektorn. Det framgår även av intervjuer med lärare att det i slutet av förskoleklass och lågstadiet genomförs en uppföljning av de extra anpassningar som getts i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik samt att resultatet av denna uppföljning överförs till den lärare som ska ansvara för eleverna.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklass och lågstadiet, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. (3 kap. 4 § skollagen)

Ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning. (3 kap. 4 § skollagen.)

Inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap 7 § skollagen.)

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan, sameskolan och specialskolan, ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer och hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens intervjuer med elever framgår att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Elever på lågstadiet uppger att de pratar om Stopp min kropp. Elever på

mellanstadiet uppger att de har pratat om att man bestämmer över sin egen kropp på No-lektioner och klassrådet. Elever på högstadiet uppger att de har pratat och läst flera böcker om hedersrelaterat förtryck och våld. Eleverna har även pratat om olika sexuella läggning och om homosexuella i engelskan i årskurs 8 samt på NO-lektionerna i årskurs 6.

Lärarna på lågstadiet uppger att de tittar på film, pratar om det och läser böcker om Stopp min kropp. På mellanstadiet uppger lärare att de pratar om dessa frågor i ämnena samhällskunskap och religionskunskap. En lärare uppger att de har klassmöten en gång i veckan då sådant tas upp. De tittar på Lilla Aktuellt och pauser och pratar om saker som tas upp. Lärarna på högstadiet berättar att de i ämnet No åker till ungdomsmottagningen Järva samt att de pratar, diskuterar och tittar på filmer om hedersrelaterat våld och sexualitet. I svenska läser de ofta om heder och eleverna har fått skriva en krönika och har pratat om heder och hederskultur. I årskurs 9 läser eleverna HBTQ-böcker. I samhällskunskap så pratar de med eleverna om individens roll i samhället. De pratar hur det sett ut genom tid och åker på utflykter.

En representant inom elevhälsan uppger att det är läraren i No som ska täcka kunskapsområdet men att kuratorn besöker ungdomsmottagningen med eleverna. Kuratorn berättar att hen har fått utbildning om kunskapsområdet i Origo och att skolan ska genomföra en fortbildning med personalen. En representant berättar att svensklärarna har ett uppdrag att utifrån litteratur ta upp ämnet heder i årskurs 9 och att flera böcker som eleverna läser på högstadiet handlar om det ämnet.

Rektorn uppger vid intervju att han följer upp att lärare har med kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck i sin planering och ställer checkfrågor. Det ligger i planeringen för årskurs 5 och 8. Rektorn berättar att skolsköterskorna brukar ha en del samtal som rör de ämnena och de går ut i klasser och tar individuella samtal.

Skolinspektionen har även tittat på skolans ämnesplaneringar gällande sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck.

Rättslig reglering

Skolan har ett ansvar för att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör sexualitet, samtycke och relationer. Utbildningen ska därigenom främja alla elevers hälsa och välbefinnande samt stärka deras förutsättningar att göra medvetna och självständiga val. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för egna och andras rättigheter och förmedla betydelsen av att sexualitet och relationer präglas av samtycke. I utbildningen ska maktstrukturer kopplade till kön och hedersrelaterat våld

och förtryck kritiskt granskas. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla ett kritiskt förhållningssätt till hur relationer och sexualitet framställs i olika medier och sammanhang, bland annat i pornografi. (Lgr 22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, skolans uppdrag)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer samt kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck behandlas återkommande i utbildningen (Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar).

Skolinspektionens bedömning

Rektorn uppger att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ligger i planeringen för årskurs 5 och 8 men av intervjuer med elever, lärare och representanter inom elevhälsan framgår att eleverna återkommande under skolgången får möta frågor som rör detta kunskapsområde.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer därför inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning samt användande av sådan utrustning under lektionstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår det att skolan har en rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och att mobiltelefoner endast används i undervisningen enligt lärarens instruktioner.

Av intervjuer med elever framkommer att eleverna måste stänga av sina mobiler och lämna in dem. Flera elever uppger att många elever inte lämnar in sina telefoner men eleverna stör inte med sina mobiler under lektionstid.

Av intervjuer med lärare framkommer att det är en mobilfri skola sedan vårterminen 2024. Eleverna ska lämna sina mobiltelefoner i ryggsäcken eller mobillådor. Vissa elever har smartklockor men eleverna får ta av klockorna under skoldagen. Flera lärare säger att alla elever inte lämnar in sina mobiltelefoner men att ungefär 70–80 procent av eleverna lämnar in. Alla lärare uppger att mobiltelefonerna inte stör under lektionstid.

Av intervju med rektorn framkommer att skolan har en rutin att eleverna lämnar in sina mobiltelefoner på morgonen och får tillbaka dem när de går hem.

Huvudmannen har inkommit med skolans skriftliga rutin och under lektionsobservationerna ser utredarna inga mobiler användas.

Rättslig reglering

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller utgör extra anpassningar eller särskilt stöd. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall än som avses i första stycket (5 kap. 4 a § skollagen).

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner (5 kap. 4 e § skollagen).

Av förarbetena framgår att om elever och personal uppfattar att eleverna på ett systematiskt sätt inte följer skolans ordningsregler riskerar det att skapa en kultur där det är acceptabelt att bryta mot ordningsregler och andra normer för uppförande. Om ordningsregler varken följs av personal eller elever är det en signal på arbetet med att ta fram och förankra dessa i grunden behöver ses över och utvecklas. Vidare framgår att det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertaganden av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, dvs. omhändertaganden i förebyggande syfte och omhändertaganden som sker utifrån rektorns beslut om att samla in mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid varje skoldags början. Av rutinerna bör bland annat framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, till exempel hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Det ska inte föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka. (Prop. 2021/22:160 s. 93 f. och s. 235.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet

ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Anna Malmenfelt.

Utredaren Charlotte Rosengren har varit föredragande i ärendet.

I ärendets handläggning har även utredaren Fredrik Aronsson medverkat.